

18. Зупинення або відмова в проведенні фінансової операції за рішенням суб'єкта первинного фінансового моніторингу

18.1. Випадки, передбачені законодавством, в яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу може відмовитись від проведення фінансових операцій, та дії суб'єкта первинного фінансового моніторингу у разі відмови в проведенні фінансової операції

На відміну від випадків коли суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний відмовитися від встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції у разі, якщо здійснення ідентифікації клієнта відповідно до вимог законодавства є неможливим, за винятком операцій щодо зарахування коштів, які надходять на рахунок такого клієнта та зобов'язаний протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови повідомити Держфінмоніторинг України про проведення таких операцій та осіб, які мають або мали намір їх провести, Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі – Закон), з метою забезпечення проведення заходів, спрямованих на недопущення використання суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його відокремлених підрозділів для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, суб'єкту первинного фінансового моніторингу надано право, відмовитись від проведення фінансових операцій в наступних випадках, а саме:

- ❖ у разі ненадання клієнтом, з яким встановлені ділові відносини, необхідної інформації для вивчення фінансової діяльності клієнта, якщо така інформація є публічною (відкритою), суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовити йому в проведенні подальших фінансових операцій;
- ❖ суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від проведення фінансової операції у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно з Законом підлягає фінансовому моніторингу, та зобов'язаний повідомити про це Держфінмоніторинг України протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови.

Зрозуміло, що відмовити в проведенні операцій на рахунку клієнта або проводити операції щодо зарахування коштів, які надходять на рахунок клієнта, у разі, якщо здійснення ідентифікації клієнта відповідно до вимог законодавства є неможливим, можуть виключно суб'єкти первинного фінансового моніторингу, які на підставі окремої ліцензії (дозволу) мають право відкривати клієнтські рахунки, на яких обліковуються грошові кошти клієнтів суб'єкту первинного фінансового моніторингу.

Інші суб'єкти первинного фінансового моніторингу, у разі, якщо здійснення ідентифікації клієнта відповідно до вимог законодавства є неможливим, зобов'язані відмовитися від встановлення ділових відносин або проведення будь-якої фінансової операції за участю такого клієнта.

Під час прийняття рішення про відмову у цьому випадку, необхідно враховувати, що вичерпний та точний перелік ідентифікаційних даних та обов'язок клієнта надавати офіційні документи, що містять такі дані саме про цього клієнта, чітко визначений у частинах 11 та 12 статті 9 Закону.

Зрозуміло також, що таке зважене рішення про відмову в проведенні фінансових операцій клієнту повинно бути прийняте особами уповноваженими діями від імені юридичної особи відповідно до установчих документів та внутрішніх документів суб'єкта первинного фінансового моніторингу з урахуванням наступних застережень Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»:

- ❖ суб'єкт первинного фінансового моніторингу, його посадові особи та інші працівники не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання

Держфінмоніторингу України інформації про фінансову операцію, якщо вони діяли в межах Закону, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, пов'язані з виконанням цього Закону.

У разі прийняття рішення про відмову в проведенні фінансової операції, ця фінансова операція підлягає реєстрації в реєстрі фінансових операцій з наступним направленням повідомлення про це у встановленій формі Держфінмоніторингу України, на виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу», а саме:

- ❖ до реєстру вноситься інформація про спробу проведення фінансових операцій у проведенні яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу відмовив у зв'язку з ненаданням клієнтом, з яким встановлені ділові відносини, необхідної інформації для ідентифікації та вивчення його фінансової діяльності;
- ❖ до реєстру вноситься інформація про спробу проведення фінансових операцій у проведенні яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу відмовив у зв'язку з тим, що вони містять ознаки таких, що згідно із Законом підлягають фінансовому моніторингу відповідно до статей 15 і 16 Закону;
- ❖ суб'єкт первинного фінансового моніторингу у визначених Законом випадках надсилає Держфінмоніторингу України повідомлення про фінансову операцію, що внесена до реєстру, за формою та в порядку його заповнення, встановлених Держфінмоніторингом України.

Необхідно зазначити, що стосовно порядку заповнення форм (файлів) та порядку надання Держфінмоніторингу України інформацією про фінансові операції, у проведенні яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу відмовив, встановлені такі ж вимоги, як і для фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, однак необхідно враховувати і наступні особливості заповнення форм (файлів) встановлено наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення», а саме, можливі такі випадки:

1. у разі відмови у проведенні фінансової операції у зв'язку з ненаданням клієнтом, з яким встановлені ділові відносини, необхідної інформації для ідентифікації:

- ❖ в полі 590 форми № 2-ФМ проставляється наступне значення:
2 - операція не здійснена у зв'язку з неможливістю проведення ідентифікації;
- ❖ в одному з полів 631-634 форми № 2-ФМ проставляється наступне значення:
116 - відмова в наданні особою (клієнтом) відомостей, передбачених законодавством та відповідними внутрішніми документами суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

2. у разі відмови у проведенні фінансової операції у зв'язку з ненаданням клієнтом, з яким встановлені ділові відносини, необхідної інформації для вивчення фінансової діяльності клієнта, якщо така інформація є публічною (відкритою):

- ❖ в полі 590 форми № 2-ФМ проставляється наступне значення:
2 - операція не здійснена у зв'язку з відмовою суб'єкта первинного фінансового моніторингу в її проведенні;
- ❖ в одному з полів 631-634 форми № 2-ФМ проставляється наступне значення:
116 - відмова в наданні особою (клієнтом) відомостей, передбачених законодавством та відповідними внутрішніми документами суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

3. у разі відмови у проведенні фінансової операції у зв'язку з тим, що вони містять ознаки таких, що згідно із Законом підлягають фінансовому моніторингу відповідно до статей 15 і 16 Закону:

- ❖ в полі 590 форми № 2-ФМ проставляється наступне значення:

2 - операція не здійснена у зв'язку з відмовою суб'єкта первинного фінансового моніторингу в її проведенні;

У разі подання інформації Держфінмоніторингу України про вказані фінансові операції у електронному вигляді, поля файлів відповідно до вимог затверджених наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державного комітету фінансового моніторингу України» заповнюються у такому ж порядку як і відповідні поля у паперових формах.

Підсумовуючи наведене необхідно відзначити, що у разі відмови суб'єкта первинного фінансового моніторингу від проведення фінансової операції:

- ❖ у зв'язку з тим, що вони містять ознаки таких, що згідно із Законом підлягають фінансовому моніторингу відповідно до статей 15 і 16 Закону, інформація про таку операцію вноситься до реєстру фінансових операцій та повідомлення надсилається Держфінмоніторингу України не пізніше наступного робочого дня з дня відмови;
- ❖ у зв'язку з ненаданням клієнтом, з яким встановлені ділові відносини, необхідної інформації для ідентифікації, інформація про таку операцію вноситься до реєстру фінансових операцій та повідомлення надсилається Держфінмоніторингу України не пізніше наступного робочого дня з дня відмови;
- ❖ у зв'язку з ненаданням клієнтом, з яким встановлені ділові відносини, необхідної інформації для вивчення його фінансової діяльності, якщо така інформація є публічною (відкритою), інформація про таку операцію вноситься до реєстру фінансових операцій не пізніше наступного робочого дня з дня її виявлення.

Також необхідно нагадати, що відповідно до порядку встановленому постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу»:

- ❖ якщо суб'єкт первинного фінансового моніторингу прийняв рішення про відмову від встановлення ділових відносин з клієнтом у зв'язку з неможливістю здійснення його ідентифікації відповідно до вимог законодавства, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний протягом одного робочого дня з дати відмови, але не пізніше наступного робочого дня повідомити Держфінмоніторинг України про особу, яка мала намір провести фінансову операцію;
- ❖ у цьому випадку повідомлення про відмову від встановлення ділових відносин з клієнтом складається суб'єктом первинного фінансового моніторингу у довільній формі з викладенням обставин, за яких звернувся клієнт, та із зазначенням всієї наявної інформації про нього.

18.2. Випадки, передбачені законодавством, в яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу може зупинити проведення фінансових операцій, та дії суб'єкта первинного фінансового моніторингу у разі такого зупинення проведення фінансової операції

На відміну від випадків коли суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний зупинити проведення фінансової операції, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, та повідомити про це Держфінмоніторинг України в день зупинення проведення фінансової операції, Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі – Закон), з метою забезпечення проведення заходів, спрямованих на недопущення використання суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його відокремлених підрозділів для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, суб'єкту первинного фінансового моніторингу надано також право, зупинити проведення фінансових операцій в наступних випадках, а саме:

- суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право зупинити проведення фінансової операції у разі, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону та зобов'язаний повідомити про це Держфінмоніторинг України в день зупинення проведення фінансової операції;
- таке зупинення фінансових операцій здійснюється на строк до двох робочих днів.

Необхідно відзначити, що в цьому випадку мова йде не про фінансові операції, які підлягають фінансовому моніторингу, а тільки про ознаки, наведені у статтях 15 і 16 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

У разі прийняття рішення про зупинення проведення фінансової операції, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону, ця фінансова операція підлягає реєстрації в реєстрі фінансових операцій з наступним направленням повідомлення про таку фінансову операцію Держфінмоніторингу України, на виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу», а саме:

- до реєстру вноситься інформація про спробу проведення фінансових операцій проведення яких суб'єкт зупинив у зв'язку з тим, що вони містять ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону;
- суб'єкт первинного фінансового моніторингу у визначених Законом випадках надсилає Держфінмоніторингу України повідомлення про фінансову операцію, що внесена до реєстру, за формою та в порядку його заповнення, встановлених Держфінмоніторингом України.

Стосовно порядку заповнення форм (файлів) та порядку надання Держфінмоніторингу України інформацією про фінансові операції, проведення яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу зупинив на підставі того, що така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону, встановлені такі ж вимоги, як і для фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, однак необхідно враховувати і наступні особливості заповнення форм (файлів) встановлені наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення», а саме:

- в полі 590 форми № 2-ФМ проставляється наступне значення:
5 - операція зупинена у зв'язку з тим, що містить ознаки, передбачені статтями 15, 16 Закону.

У разі подання інформації Держфінмоніторингу України про вказані фінансові операції у електронному вигляді, поля файлів відповідно до вимог затверджених наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державного комітету фінансового моніторингу України» заповнюються у такому ж порядку як і відповідні поля у паперових формах.

Зрозуміло, що у разі зупинення фінансової операції за рішенням суб'єкта первинного фінансового моніторингу, вона повинна бути зареєстрована в реєстрі фінансових операцій та повідомлення про таку фінансову операцію повинно бути надіслано Держфінмоніторингу України в день її зупинення на підставі розпорядчого документа суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Також Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» визначено наступне:

- Держфінмоніторинг України може прийняти рішення про подальше зупинення такої фінансової операції на строк до п'яти робочих днів, про що зобов'язаний невідкладно повідомити суб'єкта первинного фінансового моніторингу, а також правоохоронні органи, уповноважені приймати рішення відповідно до кримінально-процесуального законодавства;

- у разі неприйняття Держфінмоніторингом України відповідного рішення протягом двох робочих днів з моменту зупинення операції, суб'єкт первинного фінансового моніторингу поновлює проведення такої фінансової операції;
- у разі прийняття рішення про подальше зупинення такої фінансової операції Держфінмоніторинг України проводить аналітичну роботу, збирає необхідну додаткову інформацію, обробляє, перевіряє та аналізує її та у разі підтвердження мотивованої підозри готує і подає відповідні узагальнені матеріали протягом строку зупинення такої операції до правоохоронних органів, уповноважених приймати рішення відповідно до кримінально-процесуального законодавства та у такому разі строк зупинення фінансової операції продовжується на сім робочих днів з дня подання відповідних узагальнених матеріалів, за умови що загальний строк такого зупинення не перевищуватиме 14 робочих днів;
- Держфінмоніторинг України інформує в день подання узагальнених матеріалів відповідного суб'єкта первинного фінансового моніторингу про день закінчення строку зупинення фінансової операції;
- строки зупинення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом України є остаточними та продовженню не підлягають.

Порядок доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу рішень Держфінмоніторингу України про подовження зупинення або поновлення проведення таких фінансових операцій затверджений наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Порядку прийняття Державним комітетом фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій» та полягає у наступному:

- рішення можуть доводитись суб'єкту первинного фінансового моніторингу до виконання в електронному або паперовому вигляді;
- у разі якщо рішення до суб'єкта первинного фінансового моніторингу доводиться Держфінмоніторингом України в електронному вигляді, такий документ підписується електронним цифровим підписом в установленому законодавством порядку;
- склад реквізитів, структура та опис файлів електронного інформаційного обміну визначаються Держфінмоніторингом України за погодженням з відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу;
- доведення Держфінмоніторингом України прийнятих ним рішень здійснюється до суб'єкта первинного фінансового моніторингу (крім банків), яким запроваджено електронний обмін інформацією з Держфінмоніторингом України, в електронному вигляді захищеними засобами електронної пошти, чи в паперовому вигляді рекомендованими листами з повідомленнями про їх вручення, чи кур'єрським або фельд'єгерським зв'язком, а часом та датою доведення рішення та/або доручення вважаються час та дата отримання небанківською фінансовою установою даного файлу, чи час та дата, які зазначені на повідомленні про вручення, чи відмітка суб'єкта первинного фінансового моніторингу (крім банків) про отримання рішення Держфінмоніторингу України;
- доведення Держфінмоніторингом України прийнятих ним рішень та наданих доручень здійснюється до іншого суб'єкта первинного фінансового моніторингу (крім банків) в паперовому вигляді рекомендованими листами з повідомленнями про їх вручення або за допомогою кур'єрського або фельд'єгерського зв'язку, а часом та датою доведення рішення та/або доручення вважаються час та дата, які зазначені на повідомленні про вручення, чи відмітка суб'єкта первинного фінансового моніторингу про отримання рішення Держфінмоніторингу України;
- рішення Держфінмоніторингу України щодо зупинення фінансових операцій підлягають негайному виконанню суб'єктом первинного фінансового моніторингу з моменту їх отримання;
- рішення та доручення Держфінмоніторингу України приймаються Головою Держфінмоніторингу України або особою, яка виконує його обов'язки;
- такі рішення оформлюються в письмовій формі на офіційному бланку Держфінмоніторингу за формою, визначеною в додатку до цього порядку, а саме:

№ _____
(дата)

м. Київ

Рішення/Доручення

_____ (визначається тип документа: рішення або доручення)
про _____ (назва рішення/доручення)

_____ (повне чи скорочене найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу або його прізвище, ім'я, по батькові, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ/ідентифікаційний номер згідно з ДРФО, адреса)

_____ (правові підстави прийняття рішення/доручення Держфінмоніторингом з посиланнями на норму Закону)

_____ (інформація, які саме фінансові операції зупиняються чи поновлюються або фінансовий моніторинг яких необхідно забезпечити)

_____ (вказується, на який строк здійснюється зупинення чи моніторинг або з якої дати поновлюються операції)

_____ (за наявності зазначається інша інформація, яка може бути пов'язана з виконанням цього рішення або доручення)

_____ (уповноважена особа Держфінмоніторингу)

_____ (підпис)
М. П.

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Необхідно відзначити, що порядок доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу Рішення/Доручення Держфінмоніторингу України в електронному вигляді про подовження зупинення або поновлення проведення таких фінансових операцій затверджений наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державного комітету фінансового моніторингу України» яким визначено механізми взаємодії між суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - СПФМ) та Державною службою фінансового моніторингу України (далі - ДКФМУ), а також вимоги та формати повідомлень електронного обміну щодо фінансового моніторингу та встановлено наступні вимоги.

Для інформаційної взаємодії між ДКФМУ та СПФМ, їх відокремленими підрозділами використовуються такі види інформації (типи файлів інформаційного обміну), зокрема, при поданні інформації про фінансові операції:

- *файл-рішення* - електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується ДКФМУ та надсилається СПФМ і містить інформацію про рішення (доручення), запити на відстеження (моніторинг), які видані (надані) ДКФМУ відповідно до законодавства;
- *файл-квитанція* - електронний документ (набір даних визначеної структури), який містить результати оброблення відповідного файла та/або інформації в ньому;
- *файл-лист* - електронний документ (набір даних), що використовується при інформаційному обміні ДКФМУ та СПФМ з інших питань.

Необхідно враховувати, що:

- при інформаційному обміні використовуються ключі ЕЦП, які сертифіковані для СПФМ акредитованими центрами сертифікації ключів (де ЕЦП - спеціальне позначення символічного типу даних для передавання електронного цифрового підпису).
- надсилання файлів інформаційного обміну між СПФМ та ДКФМУ здійснюється у вигляді транспортних файлів - цифрових конвертів (далі - ТФ), які шифруються на адресу отримувача.

Також наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Порядку прийняття Державним комітетом фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій» встановлено наступне:

- у разі надходження до Держфінмоніторингу України від суб'єкта первинного фінансового моніторингу повідомлення про зупинення фінансової операції, вказана інформація невідкладно обробляється та аналізується;
- за результатами розгляду такої інформації Держфінмоніторинг України може прийняти рішення про подальше зупинення такої фінансової операції на строк до п'яти робочих днів;
- рішення про подальше зупинення такої фінансової операції приймається Держфінмоніторингом України не пізніше наступного робочого дня з дня надходження повідомлення від суб'єкта первинного фінансового моніторингу та невідкладно надсилається до суб'єкта первинного фінансового моніторингу;
- у разі прийняття Держфінмоніторингом України рішення про подальше зупинення проведення фінансової операції, Держфінмоніторинг України також невідкладно після прийняття такого рішення повідомляє правоохоронні органи, уповноважені приймати рішення відповідно до кримінально-процесуального законодавства;
- суб'єкт первинного фінансового моніторингу після надходження відповідного рішення/доручення Держфінмоніторингу України зобов'язаний невідкладно, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня його отримання, направити підтвердження листом про факт отримання рішення/доручення Держфінмоніторингу України із зазначенням відомостей щодо забезпечення його виконання (у такому листі зазначається інформація про час та дату отримання рішення/доручення Держфінмоніторингу України, виконання рішення/доручення Держфінмоніторингу України в частині зупинення чи поновлення, а також відповідно до законодавства України про залишок коштів на момент зупинення операцій на рахунку);
- у разі неприйняття рішення Держфінмоніторингом України щодо продовження зупинення фінансової операції, суб'єкт первинного фінансового моніторингу поновлює проведення фінансової операції;
- суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний невідкладно, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня поновлення проведення фінансових операцій, направити до Держфінмоніторингу України лист про таке поновлення (із зазначенням відомостей щодо підстав, часу та дати поновлення проведення фінансових операцій);
- у разі прийняття Держфінмоніторингом України рішення щодо подальшого зупинення фінансової операції, Держфінмоніторинг України проводить аналітичну роботу, збирає необхідну додаткову інформацію, обробляє, перевіряє та аналізує її;
- у разі підтвердження мотивованої підозри, Держфінмоніторинг України протягом строку зупинення фінансової операції готує відповідні узагальнені матеріали і подає їх до правоохоронних органів, уповноважених приймати рішення відповідно до кримінально-процесуального законодавства;

- в узагальнених матеріалах обов'язково зазначається дата закінчення строку зупинення фінансової операції;
- у такому разі строк зупинення фінансової операції продовжується Держфінмоніторингом України на сім робочих днів з дня подання відповідних узагальнених матеріалів за умови, що загальний строк такого зупинення не перевищуватиме 14 робочих днів;
- у день подання узагальнених матеріалів Держфінмоніторинг України інформує відповідного суб'єкта первинного фінансового моніторингу про день закінчення строку зупинення фінансової операції;
- суб'єкт первинного фінансового моніторингу після надходження відповідного рішення/доручення Держфінмоніторингу України зобов'язаний невідкладно, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня його отримання, направити підтвердження листом про факт отримання рішення/доручення Держфінмоніторингу України із зазначенням відомостей щодо забезпечення його виконання (у такому листі зазначається інформація про час та дату отримання рішення/доручення Держфінмоніторингу України, виконання рішення в частині зупинення чи поновлення, а також відповідно до законодавства України про залишок коштів на момент зупинення операцій на рахунку).

Необхідно також відзначити, що приймаючи рішення про зупинення фінансових операцій та здійснюючи зупинення, продовження зупинення та поновлення проведення фінансових операцій необхідно враховувати наступні вимоги Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», а саме:

- подання інформації суб'єктом первинного фінансового моніторингу Держфінмоніторингу України в установленому порядку не є порушенням професійної таємниці, таємниці страхування, банківської або комерційної таємниці;
- зупинення фінансових операцій відповідно Закону не є підставою для виникнення цивільно-правової відповідальності суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його посадових осіб за порушення умов відповідних правочинів;
- суб'єкт первинного фінансового моніторингу, його посадові особи та інші працівники не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання Держфінмоніторингу України інформації про фінансову операцію, якщо вони діяли в межах Закону, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, пов'язані з виконанням Закону;
- порядок зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктом первинного фінансового моніторингу, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону, визначається суб'єктами державного фінансового моніторингу, які здійснюють регулювання і нагляд за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу в межах їх повноважень.

18.2.1. Додаткові вимоги до порядку зупинення фінансових операцій, встановлені НКЦПФР

Порядок зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктом первинного фінансового моніторингу, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону затверджений для професійних учасників ринку цінних паперів рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Порядку зупинення та поновлення проведення фінансових операцій на ринку цінних паперів суб'єктами первинного фінансового моніторингу», яким встановлені додаткові вимоги стосовно зупинення проведення, продовження зупинення проведення, подальшого продовження зупинення проведення, поновлення проведення фінансової операції суб'єктами первинного фінансового моніторингу, наведені далі.

У разі отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу від Держфінмоніторингу України рішення/доручення у встановленій наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Порядку прийняття Державним комітетом фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій» формі (про подальше зупинення проведення фінансової операції, або про продовження зупинення проведення фінансової операції):

- ❖ суб'єкт первинного фінансового моніторингу забезпечує їх зупинення на строк, встановлений Держфінмоніторингом України;

- ❖ суб'єкт первинного фінансового моніторингу повідомляє Держфінмоніторинг України про виконання рішення/доручення Держфінмоніторингу України;
- ❖ такі повідомлення направляються за формою, встановленою наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Порядку прийняття Державним комітетом фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій», у день отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідного рішення/доручення Держфінмоніторингу України;
- ❖ повідомлення суб'єктом первинного фінансового моніторингу подаються до Держфінмоніторингу України в електронному вигляді (каналами зв'язку) або на паперовому носії (нарочно, фельд'єгерською чи кур'єрською поштою, факсимільним зв'язком), але із дотриманням заходів, що виключають неконтрольований доступ до інформації або документів під час їх доставки враховуючи вимоги до передачі інформації встановлені постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу»;
- ❖ суб'єкт первинного фінансового моніторингу може упевнитись, що направлені повідомлення отримані Держфінмоніторингом України у день їх відправлення;
- ❖ у разі неотримання в останній день зупинення (продовженого зупинення) фінансової операції рішення Держфінмоніторингу України про подальше зупинення фінансової операції суб'єкт первинного фінансового моніторингу у цей день може з'ясувати наявність такого рішення та у разі його відсутності на наступний день після настання терміну, до якого була зупинена фінансова операція, поновлює її проведення.

Також необхідно нагадати, що всі дії пов'язані з зупиненням фінансових операцій належним чином оформлюються внутрішніми розпорядчими документами суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Література

1. Закон України від 28.11.2002 № 249-IV «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (зі змінами та доповненнями).
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2010 №747 «Деякі питання організації фінансового моніторингу» (зі змінами та доповненнями).
3. Наказ Державного комітету фінансового моніторингу від 26.08.2010 №148 «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення» (зі змінами та доповненнями).
4. Наказ Державного комітету фінансового моніторингу від 30.08.2010 №152 «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державного комітету фінансового моніторингу України» (зі змінами та доповненнями).
5. Наказ Державного комітету фінансового моніторингу від 28.09.2010 №172 «Про затвердження Порядку прийняття Державним комітетом фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій» (зі змінами та доповненнями).
6. Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 27.07.2010 №1156 «Про затвердження Порядку зупинення та поновлення проведення фінансових операцій на ринку цінних паперів суб'єктами первинного фінансового моніторингу» (зі змінами та доповненнями).